

Wyrok z dnia 30 listopada 2000 r.

II UKN 96/00

W postępowaniu cywilnym sąd nie jest związany uniewinniającym wyrokiem karnym (art. 11 KPC) i we własnym zakresie ustala, czy wyłączną przyczyną wypadku w drodze do pracy lub z pracy było rażące niedbalstwo pracownika (art. 8 ust. 1 ustawy z dnia 12 czerwca 1975 r. o świadczeniach z tytułu wypadków przy pracy i chorób zawodowych, jednolity tekst: Dz.U. z 1983 r. Nr 30 poz. 144 ze zm.).

Przewodniczący SSN Maria Tyszel, Sędziowie SN: Beata Gudowska, Andrzej Wasilewski (sprawozdawca).

Sąd Najwyższy, po rozpoznaniu w dniu 30 listopada 2000 r. sprawy z wniosku Elżbiety B. przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych-Oddziałowi w W. o jednorazowe odszkodowanie, na skutek kasacji wnioskodawczynie od wyroku Sądu Apelacyjnego w Warszawie z dnia 9 grudnia 1999 r. [...]

o d d a l i ł kasację.

U z a s a d n i e n i e

Sąd Apelacyjny-Sąd Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w Warszawie wyrokiem z dnia 9 grudnia 1999 r. [...] oddalił apelację Elżbiety B. od wyroku Sądu Okręgowego-Sądu Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w Warszawie z dnia 23 marca 1999 r. [...], oddalającego odwołanie wnioskodawczynie od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych-Oddziału w W. z dnia 16 stycznia 1998 r., którą odmówiono jej jednorazowego odszkodowania z tytułu wypadku w drodze z pracy z tej przyczyny, że to wnioskodawczynie spowodowała wypadek komunikacyjny na skutek zawinonego naruszenia przepisów ruchu drogowego. W uzasadnieniu wyroku Sąd Apelacyjny stwierdził, że okoliczności wypadku i zachowanie osób uczestniczących w tym wypadku dowodzą, iż „wyłączną przyczyną wypadku było naruszenie przez wnioskodawczynię przepisów ruchu drogowego polegające na nie ustąpieniu pierwszeństwa

przejazdu, które to naruszenie było wynikiem rażącego niedbalstwa”, co w konsekwencji w rozpoznawanej sprawie dawało podstawę do zastosowania art. 8 ust. 1 ustawy z dnia 12 czerwca 1975 r. o świadczeniach z tytułu wypadków przy pracy i chorób zawodowych (jednolity tekst: Dz.U. z 1983 r. Nr 30, poz. 144 ze zm.) w związku z art. 41 tej ustawy.

W kasacji od powyższego wyroku Sądu Apelacyjnego wnioskodawczynie zarzuciła: po pierwsze – naruszenie art. 8 ustawy o świadczeniach z tytułu wypadków przy pracy, ponieważ – w jej przekonaniu – zaistniały wypadek nie został spowodowany w wyniku rażącego niedbalstwa skarżącej, a naruszenie przez nią przepisów ruchu drogowego nie było wyłączną przyczyną tego wypadku; oraz po drugie – naruszenie art. 11, a także art. 328 § 2 i art. 233 § 1 KPC, bowiem – w opinii kasacji – Sąd przedwcześnie przesądził o winie skarżącej, zanim zapadł wyrok karny w sprawie o spowodowanie tego wypadku drogowego, a tymczasem Sąd nie mógł prawidłowo ustalić przebiegu wypadku, skoro nie przesłuchał na tę okoliczność strony, która „nie mogła się też wypowiedzieć co do rekonstrukcji przebiegu wypadku przez biegłego”. W tej sytuacji w kasacji wniesiono o uchylenie zaskarżonego wyroku i poprzedzającego go wyroku Sądu Okręgowego oraz o przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Kasacja nie jest zasadna. Podniesione w kasacji zarzuty naruszenia przepisów postępowania, a mianowicie art. 11 oraz art. 233 § 1 i art. 328 § 2 KPC, a w konsekwencji także zarzut naruszenia art. 8 ustawy o świadczeniach z tytułu wypadków przy pracy, są całkowicie bezzasadne, jeżeli zważyć, że: po pierwsze – Sąd jest związany w postępowaniu cywilnym ustaleniami jedynie skazującego wyroku wydanego w postępowaniu karnym (art. 11 KPC), nie jest natomiast związany wyrokiem karnym uniewinniającym; *nota bene*, skarżąca w kasacji nie zarzuca jakoby w ogóle był już wydany wyrok karny w sprawie przedmiotowego wypadku komunikacyjnego; po drugie – w postępowaniu cywilnym Sąd może i powinien we własnym zakresie dokonywać niezbędnych ustaleń w celu odpowiedzi na pytanie, czy w rozpoznawanej sprawie „wyłączną przyczyną wypadku” było „rażące niedbalstwo” pracownika, które na podstawie art. 8 ustawy o świadczeniach z tytułu wypadków przy pracy wyłącza możliwość dochodzenia przez pracownika jednorazowego odszkodowania na pod-

stawie art. 41 ust. 1 pkt 1 tej ustawy; w rozpoznawanej sprawie Sąd dokonał właśnie takiego ustalenia; oraz po trzecie – bezpodstawny okazał się również zarzut naruszenia przez Sąd art. 233 § 1 i art. 328 §2 KPC, skoro skarżąca miała możliwość zgłoszenia dowodu ze świadków już w postępowaniu przed Sądem pierwszej instancji (art. 381 KPC), a jej polemika z dokonanymi przez Sąd ustaleniami dotyczącymi przebiegu wypadku pozostaje w sprzeczności z dokumentacją sporządzoną przez Policję bezpośrednio po wypadku i z potwierdzającą je opinią biegłego w sprawie, na której Sąd oparł swoje rozstrzygnięcie.

Biorąc powyższe pod uwagę, Sąd Najwyższy na podstawie art. 393¹² KPC orzekł jak w sentencji.

=====